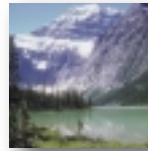
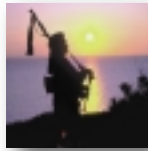

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗਲ ਵਲ ਤਵਜੋ ਦਿਓ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ ਭਾਗ (ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨੀ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਮੇ, ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ) ਕੇਵਲ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰੈਂਚ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ!

ਮੁਬਾਰਕ! ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਉਣਾ ਬੜੀ ਹਿਮੰਤ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਈ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਅਰੰਭ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਯਤਨ ਵੀ ਕਰਨਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕੁਝ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਮੁਲਕ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਪਣਾਇਆ ਰਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵਲ ਲੈ ਜਾਏਗਾ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਕੁ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਵੇਂ ਮੁਲਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ। ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ - ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਜੀਵਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ ਬੜਾ ਭਾਵੁਕ ਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ, ਨੌਕਰੀ ਅਤੇ ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਵੋਗੇ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਵੀ ਬਣਾਉਗੇ। ਕੁਝ ਕੁ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੋ, ਨਵੇਂ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਾਤਰ ਕੁਝ ਕੁ ਜਾਣਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਤਿਆਗਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਅਰੰਭਕ ਦਿਨ ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਥੋੜੇ ਚਿੰਤਤ ਤੇ ਸਹਿਮੇ ਹੋਏ ਅਨੁਭਵ ਕਰੋਗੇ। ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਆਏ ਟਿਕ-ਟਿਕਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਰਗੀ ਅਪਣਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸੁਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਢੰਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਸਰੂਫ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਹਿਚਕਚਾਓ ਨਾ ਚਾਹੋ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬੋਲੋ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਢਲਣਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਤਨਾ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਗਲਬਾਤ ਕਰੋਗੇ ਉਤਨਾ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਆਪਣਾ ਵਸੀਕਰਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ। ਹਰ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਇਕ ਮੌਕਾ ਸਮਝੋ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਗਰੇਜ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹਿਲ ਮਿਲ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ।

ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਓ। ਹੋਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਵੱਧ ਫੁਲ ਸਕੋਗੇ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਚੰਗੇਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕੋਗੇ। ਇਹ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਨਵਾਂ ਘਰ। ਸਵਾਗਤ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ!

ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੋਮੇ.....	1
ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਲਭੋ	1
ਥਾਵਾਂ ਲਭਣੀਆਂ.....	2
ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ.....	3
ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ.....	3
ਕਾਲ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਤੇ ਟਚ-ਟੋਨ ਟੈਲੀਫੋਨਜ਼	4
ਸੰਕਟ ਨੰਬਰ 911	4
ਆਵਾਜ਼ ਪਤੌਰ.....	5
ਪੈਸੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੋਨ	5
ਟੈਲੀਫੋਨ ਸਹਾਇਤਾ	5
ਮੁਫਤ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ	6
ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਥਾਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੇਵਾਵਾਂ.....	6
ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	6
ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ	8
ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ.....	8
ਮੂਲ ਸੇਵਾਵਾਂ	9
ਸ਼ਹਿਰੀਅਤ ਅਤੇ ਆਵਾਸ ਕੈਨੇਡਾ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ (Citizenship and Immigration Canada (CIC) (Call Centre).....	9
ਆਵਾਸ ਸੇਵਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ	10
ਸਥਾਪਨ ਸੇਵਾਵਾਂ	10
ਮਿਹਮਾਨ-ਨਿਵਾਸੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (Host Program)	11
ਆਵਾਸ-ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਅਨੁਕੂਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ISAP)	11
ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਆਇਆਂ ਲਈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿਖਿਆ (LINC).....	11
ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ.....	12
ਕਿਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ.....	13
ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਹਿਚਾਣ (identity) ਲੇਖ-ਪਤੌਰ	13
ਜਨਤਕ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ.....	13
ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ.....	14
ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਕੇ.....	14
ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ.....	15
ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ.....	15

ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ.....	17
ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ (Health Insurance Card) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ.....	17
ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਕਲਿਨਿਕ ਦੀ ਭਾਲ.....	18
ਸੰਕਟ ਸਹਾਇਤਾ.....	18
ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਟੀਕੇ.....	18
ਬਾਲਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਟੀਕੇ.....	19
ਡਾਕਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ.....	19
ਗਰਭ.....	19
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ.....	20
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ.....	21
ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ ਨੰਬਰ ਕਾਰਡ (Social Insurance Number Card) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ.....	21
ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਲ ਕਰ ਭੱਤੇ (Canada Child Tax Benefit) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ.....	21
ਰਹਿਣ ਲਈ ਥਾਂ ਦੀ ਭਾਲ.....	23
ਕਰਾਏ ਤੇ ਰਹਿਣਾ.....	23
ਕਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਨਾਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ.....	23
ਖਰੀਦਣਾ.....	24
ਗਰਮੀ ਤੇ ਬਿਜਲੀ (Heat and Hydro).....	25
ਟੈਲੀਫੋਨ ਲਗਵਾਉਣਾ.....	26
ਘਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ.....	26
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ.....	26
ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ.....	28
ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ.....	28
ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ.....	28
ਬੈਂਕਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ.....	28
ਸਿਧੀ ਜਮ੍ਹਾਂ.....	29
ਪੈਸੇ ਭੇਜਣਾ.....	29
ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ.....	29
ਫੋਨ ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਣਾ (Telemarketing).....	30
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ.....	30
ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਲ.....	31
ਆਵਾਸ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ.....	31
ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦਫਤਰ (Human Resources Development Canada offices).....	32

ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ.....	32
ਲੇਖ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਬਿਦੇਸ਼ੀ ਸਨਦਾਂ	33
ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਣੀ.....	33
ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਪ ਕੰਮ ਕਰਨਾ	34
ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਸਫ਼ਰ.....	34
ਰੋਜ਼ਾਨਾ-ਸੰਭਾਲ.....	35
ਕਿਰਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ	35
ਸੈ-ਸੇਵਾ	37

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ ਸਿਖਣੀ.....38

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਆਇਆਂ ਲਈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ (LINC)	38
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ.....	39

ਸਿਖਿਆ.....40

ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਭਾਲ.....	40
ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣਾ	40
ਬਾਲਗ ਵਿਦਿਆ.....	41
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ.....	41

ਮਹਿਸੂਲਬੰਦੀ (Taxation).....42

ਆਮਦਨ ਕਰ	42
ਹੋਰ ਟੈਕਸ	42
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ.....	43

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਕਰਨੂੰਨ.....44

ਪੁਲੀਸ.....	44
ਕਰਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ	44
ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ.....	45
ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ.....	45
ਪਰਵਾਰਿਕ ਤਸਦੱਦ.....	45
ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ.....	46

ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨ.....47

ਚਾਲਕ ਲਾਈਸੈਂਸ ਲੈਣਾ	47
ਕਾਰ ਖਰੀਦਣਾ.....	47
ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ.....	48
ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਕਾਰ ਸੀਟ.....	48

ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਮੇਂ.....	48
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ.....	48

ਸੰਪਰਕ ਰੱਖਣਾ.....	50
ਕੈਨੇਡਾ ਡਾਕ.....	50
ਵਾਪਸੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਆਗਿਆ-ਪੱਤਰ.....	50

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵਾਸੀ ਬਣਨਾ.....	51
ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਤੇ ਜ਼ਮੇਵਾਰੀਆ.....	51
ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ.....	52

ਕੁਝ ਅੰਤਮ ਸ਼ਬਦ.....	53
---------------------------	-----------

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ: ਤੁਹਾਡੀ ਸੂਚੀ.....	54
ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ.....	54
ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ.....	54
ਤੁਹਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ.....	55

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੋਮੇ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਲਭੋ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ - ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਏ ਵਸਨੀਕ ਲਈ, ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੋਮੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਮੂਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਪਤੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਆਉਣਗੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਜਿਥੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਦੇਣਗੇ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਮੁਲਕ ਸਬੰਧੀ ਸਾਧਾਰਣ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤਾਂ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗਾ? ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਬਾਰੇ ਕਿਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਏ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ! (Welcome to Canada!) ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਪੈਂਫਲਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ, ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦਸਾਂਗੇ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਕੁਝ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪ ਹੀ ਮਦਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਥੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਦੇਣਗੇ।

ਆਵਾਸੀ-ਸੇਵਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਾਗ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਫਤ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਵਾਸੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪਤੇ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਂਫਲਟ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਭਣੀ (Finding Help in Your Community), ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਿਆ ਮਿਲੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਵਾਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣਾ ਅਰੰਭ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ - ਕੇਂਦਰੀ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਅਤੇ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ - ਵੀ ਨਵੇਂ ਆਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਣ ਕਿਹੜਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਸੇਵਾ ਦੇਵੇਗਾ - ਸਮੁੱਚੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਰ ਥਾਂ ਫਰਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਆਵਾਸ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਪੈਂਫਲਟ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੋਮੇ (Key Information Sources) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਮਿਲਦੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ,

ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਪੈਂਡਲਟ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਖਲਾਈ (Language Training) ਦੇਖੋ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਕੂਬੈਕ ਆਪਣੇ ਆਵਾਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸੂਚਕ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੂਬੈਕ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੇਂ ਆਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੂਚਕ ਪੁਸਤਕ *Vivre au QUEBEC!* ਲੈਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਤੁਹਾਨੂੰ *ministère des Relations avec les citoyens et de l'Immigration (MRCI)* ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ MRCI ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਂਡਲਟ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੋਮੇ (Key Information Sources) ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਭਣੀ (Finding Help in Your Community) ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਰਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਮੰਦਰ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮੂਹ, ਜਾਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਆਇਆਂ ਲਈ ਕਲਬਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਸੰਭਵ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਣ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਫਰਕ ਫਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਂਡਲਟਾ ਦਾ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿਆਂਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ:

- ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ;
- ਸਥਾਨਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਹਾਸਲ ਕਰੋ; ਅਤੇ
- ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ।

ਇਹ ਸੂਚਕ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਬਾਦ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੇ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ! ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਥਾਵਾਂ ਲਭਣੀਆਂ

ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਭਵੰਦ ਸਿਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਉਹ ਥਾਵਾਂ ਲਭ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਾਫੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਗੈਸ ਸਟੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਹੂਲੀਅਤ ਸਟੋਰ (Convenience Store) ਵਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਚੌਬਰ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਜਾਂ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਮੁਫਤ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਨਕਸ਼ਾ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਦਿੱਤੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਗਲ ਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਉਹ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੇ ਗਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ – ਘਰ ਅੰਦਰ, ਕਾਰ ਵਿੱਚ, ਗਲੀ ਵਿੱਚ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਬੂਥ ਵਿੱਚ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਸੋਮਾ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਮਿਲ ਜਾਏਗੀ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਲਗਾਏਗੀ। ਫੋਨਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਫੋਨਸੈਂਟਰ ਅਕਸਰ ਵਡੀਆਂ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਮਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਪਾ ਕੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਘਰ ਵਿੱਚ: ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਮੂਲ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਸਥਾਨਕ (ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ) ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਖਰਚ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹੈ। ਹਰ ਵਾਰੀ ਦੂਰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਬਿਲ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਦੂਰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ।

ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ: ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਾਲ ਲਈ 25 ਸੈਂਟ ਪਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸੇ ਪਾ ਕੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਲਗੇ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 411 ਨੰਬਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਓਪਰੇਟਰ ਤੋਂ ਨੰਬਰ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਨੰਬਰ ਵਰਤਣ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਰਡ ਵੀ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੋਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਚਿੱਟੇ, ਨੀਲੇ, ਅਤੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਚਿੱਟੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦਿਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨੰਬਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਸ, ਸੇਵਾਵਾਂ, ਸਟੋਰਜ਼, ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਨੰਬਰ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅਰੰਭਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੰਕਟ (emergency) ਸਮੇਂ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਬੁਝਾਓਣ ਵਾਲਾ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਸੇਵਾਵਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੰਬਰ 911 ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਵਰਗੀ ਸੰਕਟ ਸਥਿਤੀ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੰਬਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅੱਖਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ A ਤੋਂ Z ਤਕ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲਾ ਨਾਮ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦਾ ਨਾਮ ਲੱਭਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ M ਹੇਠਾਂ Malhotra ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਖੋ।

ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ, ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ। ਅਕਸਰ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੰਬਰਾਂ ਲਈ ਦੋਖੇ ਪੈਂਫਲਟ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੋਮੇ (Key Information Sources) ਜੋ ਇਸ ਸੂਚਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣਗੇ।

ਕਾਲ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਤੇ ਟਚ-ਟੋਨ ਟੈਲੀਫੋਨ

ਕਈ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੇ ਆਮ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆਉਣ ਕਾਰਨ "ਕਾਲ ਸੈਂਟਰਜ਼" (Call Centres) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਲ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਲੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਟਚ-ਟੋਨ ਟੈਲੀਫੋਨ (ਬੱਟਨ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਟੈਲੀਫੋਨ) ਤੇ ਨੰਬਰ, ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਾਲੇ ਬੱਟਨ ਦਬਾ ਕੇ ਇਹ ਸੁਨੇਹੇ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਸੁਨੇਹਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੇ ਕਿਸ ਬੱਟਨ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਕ ਜਾਓ ਤਾਂ ਸੁਨੇਹਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸੇਗਾ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹੜਾ ਬੱਟਨ ਦਬਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹੀ ਸੂਚਨਾ ਫਿਰ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਲੜੀ ਨੂੰ "ਮੈਨਿਊ" ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੁਝ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੇ ਬੱਟਨ ਦਬਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਯਾਦ ਰਹੇ: "ਪਊਂਡ" (pound) ਬੱਟਨ ਉਹ ਬੱਟਨ ਹੈ ਜੋ (#) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। "ਸਟਾਰ" (star) ਬੱਟਨ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਇਹ (*) ਹੈ।

ਸੰਕਟ ਨੰਬਰ 911

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜੀਅ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸੰਕਟ ਨੰਬਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੰਬਰ 911 ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਸੰਪਰਕ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ, ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗ, ਪੁਲੀਸ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਕਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜੋ 911 ਨੰਬਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਉਥੇ 0 ਮਿਲਾ ਕੇ ਓਪਰੇਟਰ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ। ਹੋਰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸੰਕਟ ਨੰਬਰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅਰੰਭਕ ਕੁਝ ਚਿੱਟੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨੰਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਹਿਰ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਨੰਬਰ, ਸੰਕਟ ਜਾਂ ਲਿੰਗੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਲਾਈਨ, ਅਤੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਨੰਬਰ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜੀਅ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਆਵਾਜ਼ ਪਤਰ

ਬਹੁਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ, ਕਾਰ ਵਿਹਾਰਾਂ ਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜੁਆਬਦੇਹ ਮਸ਼ੀਨ (answering machine) ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੁਨੇਹੇ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਕਈ ਵਾਰ ਵਜ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਫਿਰ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਸੁਨੇਹਾ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਚੁੱਪ ਤੋਂ ਬਾਦ ਪੀ ਪੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੋਗੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੋਲ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸੁਨੇਹਾ ਛੱਡ ਦਿਓ ਪਰ ਇਹ ਯਾਦ ਰਖਣਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਫ ਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਦੋ ਵਾਰੀ ਵੀ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪੈਸੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੋਨ

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੋ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਜੇ ਨਾ ਲਗਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਜਨਤਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੋ। ਉਹ ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ, ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਮਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਅਡਿਅਾਂ ਤੇ ਕਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਬੁਥਜ਼ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਫੋਨ ਕਰਨ ਲਈ 25 ਸੈਂਟ ਪਾਓ (ਇਹ ਰਕਮ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ)। ਪੈਸੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਹੀ ਸਿੱਕੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਫੋਨ ਦੂਰ (long distance) ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਓਪ੍ਰੇਟਰ ਜਾਂ ਫੋਨ ਦੀ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਇਕ ਸੁਨੇਹਾ ਆ ਜਾਏਗਾ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਤਨੇ ਪੈਸੇ ਪਾਉਣੇ ਹਨ। ਇਹ ਖਿਆਲ ਰਖੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਕੇ ਹੋਣ! ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਕਾਲਿੰਗ ਕਾਰਡ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਕਾਰਡ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਡ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੇ ਹੋਏ ਫੋਨ ਦਾ ਬਿਲ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੇ ਬਿਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਟੈਲੀਫੋਨ ਸਹਾਇਤਾ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨੰਬਰ ਲੱਭਣ ਵਾਸਤੇ ਮਦਦ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਥਾਨਕ ਨੰਬਰ ਲਈ 411 ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਨੰਬਰ ਲਈ 0 ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਇਲਾਕਈ ਕੋਡ (area code) ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨੰਬਰ ਦੇ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸਥਾਨਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੋਡ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਫੋਨ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਇਲਾਕਈ ਕੋਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੂਰ (long distance) ਦਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨੰਬਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ 1+AREA CODE+555-1212. ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਮੁਫਤ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਕੈਨੇਡਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਲਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫੋਨ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਮਹਿੰਗਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਅਜਿਹੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਜੋ 1-800, ਜਾਂ 1-888, ਜਾਂ 1-877 ਨਾਲ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੋਲ ਫਿਰੀ ਨੰਬਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। 1-800, 1-888, ਜਾਂ 1-877 ਨੰਬਰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾਓ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ।

ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਥਾਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜੋ ਸੁਣਨ, ਬੋਲਣ, ਦੇਖਣ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸਮਰਥ ਹਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਸਥਾਨਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸੇ ਪਾ ਕੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨੰਬਰ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਲਾਕੇ ਜਿੱਥੇ ਬੈਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਬੈਲ ਫੋਨਸੈਂਟਰ ਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਡੀਆਂ ਸ਼ਾਹਿੰਗ ਮਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਅਜਕਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੰਟਰਨੈਟ ਤੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਟ ਵਰਤਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਜਾਂ "Surf the web" ਜਿਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਕਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ) ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਾਨਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ (ਸਮਾ ਮੁਕਰਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ), ਭਾਈਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰ, ਸਕੂਲ, ਆਵਾਸੀ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਹਿਊਮਨ ਰਿਜ਼ੋਰਸਿਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ "ਵੈਬ-ਸਾਈਟਸ" ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੇ ਕੋਡ ਜਾਂ ਪਤੇ ਹਨ, ਲਾਭਵੰਦ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ?
- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ

ਕੈਨੇਡਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਲਕ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਧਰਤੀ, ਰੁਤਾਂ, ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਈ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਇਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਸਾਡੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ, ਏਕਤਾ ਤੇ ਭਿੰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਦਰ – ਇਹੀ ਕੀਮਤਾਂ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ, ਮਰਦ, ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਚਾਹੇ ਵਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਸਮਾਜ ਇਕ ਹਤਾਇਸ਼ੀ, ਹਮਦਰਦ, ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਸਮਾਜ ਹੈ।

ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਸੰਦ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬੜੇ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਣ।

ਭਿੰਨਤਾ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ ਭਿੰਨਤਾ ਭਰਪੂਰ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਝਗੜੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲਭਣ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਮਦ-ਖੇਡਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕਣ।

ਇਕ ਸਮਾਨ ਮੌਕੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕਨੂੰਨ ਵਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਹੀ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪਾਬੰਧੀਆਂ ਨਾ ਲਾਉਣ।

ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੇਵਾਰੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲਿੰਗ, ਜਾਤ ਅਤੇ ਜਾਤੀਵਰਗ ਦੀ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਭ ਲਈ ਇਕ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਨਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੋ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਾਗ ਬਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਉਨਤੀ ਵਲ ਲਿਜਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਓ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੇ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਹਮਦਰਦ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਉਨਤੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਹੋਰ ਵੀ ਚੰਗੇਰਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਸਕੇ।

ਚੌਗਿਰਦੇ (environment) ਦੀ ਜ਼ਮੇਵਾਰੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਚੌਗਿਰਦੇ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਚੇਤੰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਦ੍ਧਾਰਣ ਵਜੋਂ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰ ਵਰਤਣ ਯੋਗ (ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ)

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ "ਰੀਦ" (ਗਾਰਬੇਜ) ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਯੋਗ ਸਾਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਪਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਰੀਦ ਨੂੰ ਰੀਦ ਦੇ ਡਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਟਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਪਾਏ ਰੀਦ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੂਲ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਸ਼ਹਿਰੀਅਤ ਅਤੇ ਆਵਾਸ ਕੈਨੇਡਾ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ (Citizenship and Immigration Canada (CIC) Call Centre)

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਸਬੰਧੀ ਸਾਧਾਰਣ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ CIC ਦੇ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰੈਂਚ ਚੋਹਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਦੇ 24 ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੰਟਰਨੈਟ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਪੁਲੰਦੇ ਅਤੇ ਸੂਚਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ (<http://www.cic.gc.ca>) ਤੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। (ਇੰਟਰਨੈਟ ਵੈਬ ਸਾਈਟ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ "ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ" ਦੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਦੇਖੋ)

CIC ਦੇ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:

- ਆਵਾਸ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਧਾਰਣ ਜਾਣਕਾਰੀ;
- ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਬੰਧੀ ਸਾਧਾਰਣ ਜਾਣਕਾਰੀ;
- ਅਰਜ਼ੀ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਾਮਾਨ;
- ਫੀਸ ਦਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ।

ਯਾਦ ਰਹੇ: ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਵਾਸ ਮੈਂਬਰ ਪਹਿਚਾਣ ਨੰਬਰ (immigration client identification number) ID ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵੇਗੀ।

ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

1. ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੁਨੇਹਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ 1 ਜਾਂ 2 ਨੰਬਰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕਹੇਗਾ।
2. ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਸੁਨੇਹਾ ਲੜੀ ਵਾਰ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਲਿਸਟ ਦਸੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੁਨਣੀ ਹੈ। ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਤਾਰਾ ਚਿੰਨ੍ਹ (*) ਦੇ ਬਟਨ ਨੂੰ ਦਬਾਓ।
3. ਨੰਬਰ 9 ਦਬਾ ਕੇ ਮੁੱਖ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੜੀ ਵਲ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੁਣ ਲਵੋ।
4. ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਸਮੇਂ (ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 4 ਵਜੇ ਤਕ) ਤੁਸੀਂ 0 ਦਬਾ ਕੇ ਸਿਧਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਹਾਇਕ ਨਾਲ ਗਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਲਾਈਨ ਤੇ ਰਹੋ ਜਦ ਤਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਹਲਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਏ।

ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ:

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਥਾਨਕ ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ:

ਮੌਟੰਗੀਆਲ, ਫੋਨ ਕਰੋ:	514-496-1010
ਟੋਰਾਂਟੋ, ਫੋਨ ਕਰੋ:	416-973-4444
ਵੈਨਕੂਵਰ, ਫੋਨ ਕਰੋ:	604-666-2171

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੁਫਤ ਫੋਨ ਕਰੋ: 1-888-242-2100.

ਯਾਦ ਰਹੇ: ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਮ ਕਾਰਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਂਡ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕਿਟ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਪਰਸਤੀ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਟਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਨਾਲ ਗਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਕੇਵਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਨਾਮ, ਪਤਾ ਤੇ ਪੋਸਟਲ ਕੋਡ ਛੱਡ ਦਿਓ।

ਆਵਾਸ-ਸੇਵਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਨਵੇਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਕਈ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਬਹੁਸਭਿਅਕ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਘਰ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ, ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਚਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਸਰਾ ਦੇ ਸਕਣ ਜੋ ਘਰੋਗੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲਾਭਵੰਦ ਸਿਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪਤੇ ਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਪੈਂਫਲਟ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਭਾਲ (*Finding Help in Your Community*) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਿਲਦ ਦੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ।

ਸਥਾਪਨ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਕੂਬੈਕ, ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਮੂਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜਾਂ, ਆਵਾਸ ਸੇਵਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਤ ਸਥਾਪਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਿਹਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (Host Program)

ਮਿਹਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਜੋ:

- ਤੁਹਾਡਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਿਸੇ ਮਿਤਰ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਵਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ,
- ਨਵੇਂ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਨਾਵ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,
- ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ,
- ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫਰੈਂਚ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ,
- ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,
- ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਿਹਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਇਹ ਸੈ-ਸੇਵਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਮਿਤਰ ਸਮਝੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਏਗਾ।

ਆਵਾਸ-ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਅਨੁਕੂਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ISAP) (Immigrant Settlement and Adaptation Program)

ISAP ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੰਤਵ ਹੈ:

- ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫੌਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ;
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਥਕ, ਸਮਾਜਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦਸਣਾ;
- ਬੈਂਕ ਦਾ ਕੰਮ, ਖਰੀਦੋ ਫਰੋਖਤ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਸੂਝ ਬੂਝ ਦੇਣਾ;
- ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਮੇਂ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਜਾਂ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ;
- ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ;
- ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਆਇਆਂ ਲਈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿਖਿਆ LINC (Language Instruction for Newcomers to Canada)

LINC ਬਾਲਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੰਤਵ ਹੈ:

- LINC ਮੁਲਿਅੰਕਣ ਕੇਂਦਰ (LINC Assessment Centres) ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ ਬੋਲੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪੱਧਰ ਜਾਣਨਾ
- ਮੁਲਿਅੰਕਣ ਕੇਂਦਰ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯੋਗ LINC ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਵਾਉਣਾ
- ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ, ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ, ਸ਼ਾਮ, ਹਫ਼ਤੇ-ਅੰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਲਾਸਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ
- ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਸਧਨ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਕੇਂਦਰੀ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ, ਅਤੇ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਜਾਂ ਇਲਾਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਾਨਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਕੁਝ ਨੰਬਰ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਨੰਬਰ ਜੋ ਅਕਸਰ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹਰ ਭਾਗ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਨੰਬਰ ਮਿਲਾਓ 1-800-622-6232.

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਟਰਨੈਟ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਪਤਾ ਇਹ ਹੈ:

http://www.gc.ca/directories/infor_e.html (English)
http://www.gc.ca/directories/infor_f.html (French).

ਕਿਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ

ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਹਿਚਾਣ ਲੇਖ-ਪੱਤਰ

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਜੋ ਇਹ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ ਅਤੇ ਕਿਥੋਂ ਆਏ ਹੋ, ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਗੁਆਚ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਮਿਲਣੇ ਬਹੁਤ ਕਠਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਸਿਹਤ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਬੰਧੀ ਕਾਗਜ਼, ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ, ਅਤੇ ਰੈਕਰਡਜ਼ ਆਫ ਲੈਂਡਿੰਗ (Record of Landing IMM 1000), ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕੂਬੈਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ *Certificat de selection du Quebec (CSQ)* ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ ਨੰਬਰ ਕਾਰਡ (Social Insurance Number Card) ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ (Health Insurance Card) ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬੇਹਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਬੜੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਰਖੋ। ਆਪਣੇ ਮਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕਦੇ ਨਾ ਦਿਓ। ਜੇ ਕਾਰਡ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਤੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਆਪਣੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਵੀਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਦੋ ਪਹਿਚਾਣ ਪੱਤਰ (ID) ਹਰ ਸਮੇਂ ਕੋਲ ਰਖਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਚੁਣ ਲਵੋ: ਡਰਾਈਵਰ ਲਾਈਸੈਂਸ, ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਕੇ ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਨਕਲ (ਅਸਲੀ ਪੱਤਰ ਬੜੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸੇਫਟੀ ਡਿਪਾਜ਼ਟ ਬੈਂਕਸ ਵਿੱਚ ਰਖੋ), ਸੋਸ਼ਲ ਇਨਸਿਊਰੰਸ ਨੰਬਰ ਕਾਰਡ, ਹੈਲਥ ਇਨਸਿਊਰੰਸ ਕਾਰਡ, ਅਤੇ ਇਕ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ।

ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਫਿਰਨਾ ਟੁਰਨਾ ਕਾਫੀ ਅਸਾਨ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਸਾਂ, ਮਟਰੀਟ ਕਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਗਡੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਵੇਜ਼ (ਧਰਤੀ ਹੇਠ ਚਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਡੀਆਂ) ਵੀ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਹੋਏ ਬਕਾਇਦਾ ਰੁਕਣ ਸਥਾਨਾਂ (ਸਟਾਪਸ) ਤੇ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਕੁ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨਗਦ ਕਰਾਇਆ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਕਈਆਂ ਹੋਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬੱਸ ਲਈ ਟਿਕਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਰਕਮ ਆਦਾ ਕਰਕੇ ਬੱਸ ਦਾ ਕਰਾਇਆ ਦਿਓ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਭਾਨ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਾਰ ਬਹਿ-ਬਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਤੁਸੀਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਬਚੱਤ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ ਮਾਹਵਾਰੀ ਬੱਸ ਦਾ ਪਾਸ ਜਾਂ ਇਕਠੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦਣੀਆਂ ਚਾਹੋ। ਸਬ ਵੇ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਬ ਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਟਰਿਪ ਲਈ ਕਈ ਬੱਸਾਂ ਜਾਂ ਸਬ-ਵੇਜ਼ ਲੈਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਵਾਰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਰਾਈਵਰ ਤੋਂ ਟਰਾਂਸਫਰ (ਬਦਲੀ ਟਿਕਟ) ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਇਹ ਸਬ ਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਤੋਂ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈ ਲਵੋ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਬੱਸ ਜਾਂ ਸਟਰੀਟ ਕਾਰ ਤੇ ਕਿੱਥੋਂ ਬੈਠਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਵੋ, ਜਾਂ ਜਿੱਧਰ ਸਭ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਚਲੋ ਜਾਓ। ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪਾਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬੱਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਲਗਿਆਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਗਿਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਲਾਈਨ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਪਹਿਲਾਂ ਲਵੇ ਦੇ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਜਨਤਕ ਟਰਾਂਜਿਟ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲਣ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੰਬਰ ਮਿਲਾ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉਥੋਂ ਦੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ

ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਜਾਂ ਮਹੀਨੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਆਰਜ਼ੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੱਕਾ ਰਹਿਣ ਦਾ ਟਿੱਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕੋ। ਹੋਟਲ ਬੜੇ ਮਹਿੰਗੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਫਰਨੀਚਰ ਸਮੇਤ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲੈਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰੋ।

ਇਸਦੀ ਭਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵਾਸ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬਧ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ਉਹ ਵੀ, ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਣ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਕੇ

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਡਾਲਰ ਹੈ। ਇਕ ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ 100 ਸੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪੈਨੀ (1 ਸੈਂਟ), ਨਿੱਕਲ (5 ਸੈਂਟ), ਡਾਈਮ (10 ਸੈਂਟ), ਕੁਆਟਰ (25 ਸੈਂਟ), ਇਕ ਡਾਲਰ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਜਿਸਨੂੰ "ਲੂਨੀ" ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੋ ਡਾਲਰ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਜਿਸਨੂੰ "ਟੂਨੀ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਨੋਟ ਹਨ, \$5, \$10, \$20 ਅਤੇ \$50.

ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪੈਸੇ ਹੋਣ। ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕੁਝ ਪੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਲਵੋ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਵਾਈ ਅਡਿਆਂ ਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਕੇ ਬਦਲਣ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਕੰਮ

ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬਦਲੀ ਦਾ ਰੇਟ (ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸੇ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਡਾਲਰ ਖਰੀਦ ਸਕਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰਖਦੇ ਹਨ) ਸੰਭਵ ਹੈ ਉਤਨਾ ਚੰਗਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਤਨਾ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ

ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਥੋੜੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਥੋੜੇ ਵਾਧੂ ਕਪੜੇ। ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਟੋਰਾਂ ਦਾ ਚੰਗ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਜਿਹਾ ਲਗੇਗਾ।

ਬਹੁਤ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ (ਕੈਸ਼ੀਅਰ) ਇਕ ਥਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਭਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਸਾਮਾਨ (ਗਰੋਸਰੀ) ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਸਟੋਰਾਂ ਤੇ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਵੜਦਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸਾਮਾਨ ਨਕਦ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਕੇ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਵਿਭਾਗੀ (ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ) ਸਟੋਰ ਜੋ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਦੇ ਹਨ ਅਕਸਰ ਇਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੋਰ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਕਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਪੈਸੇ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੋ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦੋਗੇ ਉਸਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਇਕ ਰਸੀਦ ਮਿਲੇਗੀ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ "ਖਰੀਦ ਦਾ ਸਬੂਤ" ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਰੇੜੀਆਂ (ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕਾਰਟਸ) ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ ਸਾਮਾਨ ਸਾਰੇ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਕੇ ਇਕਠਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਵਡੀਆਂ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਮਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਟੋਰ ਇੱਕਠੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇਕ ਹੀ ਥਾਂ ਤੇ ਰੁਕ ਕੇ ਖਰੀਦ ਸਕੋ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਹਰ ਸਟੋਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੈਸ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਣੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਕਾਸ਼ ਹੇਠ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੀ ਲਗਦੇ ਹਨ ਜਿਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਤਾਜ਼ਾ ਫਲ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਉਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ

ਬੱਸਾਂ, ਗਡੀਆਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਫਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (travel agencies), ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਬੱਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ਗੱਡੀ ਤੇ ਸਫਰ ਕਰਨ

ਸੰਬਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੀਆ ਰੇਲ (Via Rail) ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।

- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਪੈਸੇ ਹਨ?
- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਿਚਾਣ-ਪੱਤਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਤੇ ਹਨ?
- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪਹਿਚਾਣ-ਪੱਤਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹਨ?

ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ (Health Insurance Card) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ

ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਬੀਮੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਅਦਾ" ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਆਪਣਾ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ (Health Insurance Card) ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿਓ।

ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਬੇਸ਼ਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬੀਮੇ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਥੋੜੀ ਮਹਾਵਾਰੀ ਫੀਸ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿਤਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਡੀਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉਸੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ ਮਿਲ ਜਾਏਗਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫਾਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਹਸਪਤਾਲ, ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਾਂ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫਾਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਡੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰੈਕਰਡ ਆਫ ਲੈਂਡਿੰਗ (Record of Landing IMM 1000).

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ, ਔਟੋਰੀਓ ਅਤੇ ਨਿਊ ਬਰਿਜ਼ਵਿਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪੱਕੇ ਰਹਾਇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਉਡੀਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਨਿਜੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਜੀ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ "ਇਨਸਿਊਰੰਸ" (Insurance) ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ ਦਰਜ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਜੋ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਉਹ ਨਿਜੀ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੰਦਾ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਜੀ ਕਮਰੇ ਲੈਣ ਦਾ ਖਰਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਥੋੜੀ ਰਕਮ ਕੱਟ ਕੇ ਵਾਧੂ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਵੀ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ, ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਹੇਠ ਮਿਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਹੋਏ ਖਰਚ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਯਾਦ ਰਹੇ: ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਹਰ ਜੀਅ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਨਿਜੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰਡ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ।

ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਉਤੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਟਿਲਜ਼ਾਮ ਵੀ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਕਲਿਨਿਕ ਦੀ ਭਾਲ

ਬਹੁਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਜੀ ਪ੍ਰਵਾਚਕ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਦੰਦ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ (ਡੈਂਟਿਸਟ) ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਜਾਣੂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਡਾਕਟਰ ਚੁਣਨ ਲਈ ਪੁੱਛੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ "Physicians and Surgeons," ਜਾਂ "Dentists" ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕਲਿਨਿਕਸ ਹਨ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਮਮੂਲੀ ਅਚਾਨਕ ਤਕਲੀਫ਼ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕਰਰ ਕੀਤੇ ਮਿਲਣ ਦਿਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਪੀਲੋ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ "Clinics" ਜਾਂ "Clinics-Medical" ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਦਰਜ ਹਨ।

ਸੰਕਟ ਸਹਾਇਤਾ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸੰਕਟ ਵਿਭਾਗ (Emergency Department) ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਜਾਂ ਸੰਕਟ ਨੰਬਰ "911" ਮਿਲਾਓ।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਡਾਇਬਟੀਜ਼, ਹਾਈ ਬਲਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਜਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਐਲਰਜੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਅਲਰਟ ਟੈਗਜ਼ ਅਤੇ ਬ੍ਰੈਸਲੈਟਸ (Medic Alert tags and bracelets) ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ। ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਇਹ ਬੜੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਟੀਕੇ

ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਟੀਕੇ ਲਾਉਣਾ, ਜਵਾਨ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਛੂਤ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਾਡਾ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲੇ ਦਾ ਰੋਗ (ਡਿਫਥੇਰੀਆ), ਪੋਲੀਓ ਅਤੇ ਟੈਟਨਸ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਖੁਰਾਕ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਏ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਟੀਕੇ ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਕਲਿਨਿਕ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੀਕਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਤਾ ਜਾਏਗਾ ਜੋ ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪਵੇ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੀਕਿਆਂ ਲਈ ਇਕ "ਸਮਾਂ-ਸੂਚੀ" ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕੁਝ ਟੀਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੋ ਮਹੀਨੇ, ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ, ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਆਦਿ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮਾਂ-ਸੂਚੀ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਲਭੋ ਜੋ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਟੀਕੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਾਈਨ "Immunization" ਨਾਲ (ਇਮੂਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ ਲੱਭ ਕੇ, ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਸਮਾਂ-ਸੂਚੀ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਭਿੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਾਲਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਟੀਕੇ

ਜੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਰੋਕ-ਥਾਮ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਟੀਕੇ ਨਹੀਂ ਲਗਵਾਏ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸਿਹਤ ਕਲਿਨਿਕ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਰ ਡਾਕਟਰੀ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਵਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੂਤ ਵਾਲੀ ਸੁਸਤ ਬਿਮਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਜਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਸੂਚਨਾ ਦਿਓ। ਇਹ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਗਰਭ

ਗਰਭ ਸਮੇਂ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭ ਮਾਵਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੁਝ ਰਿਨਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਤਨਖਾਹ ਸਮੇਤ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਗਰਭ-ਅਵਸਥਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਯੋਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ, ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੈਨੇਡਾ (Human Resources Development Canada) ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ਉਹ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਸਬੰਧੀ ਕੋਰਸ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਨਰਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਵੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉੱਥੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਦੇਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬਰਥ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਰਭ-ਵੱਸ ਅਤੇ ਗਰਭ-ਪਾਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਤੀ ਹੈ?

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ...

ਤੁਹਾਡੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਡਾਕਟਰੀ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਕਲਿਨਿਕਸ ਸਬੰਧੀ ਨੰਬਰ ਲਈ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ। ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਕੈਨੇਡਾ (Health Canada) ਵਲੋਂ (ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ), ਛਪੇ ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਮੁਫਤ ਪੌਫਲਟ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੌਫਲਟ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ (ਡਰਗ ਸਟੋਰਾਂ) ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ

ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ ਨੰਬਰ ਕਾਰਡ (Social Insurance Number Card) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ ਨੰਬਰ ਕਾਰਡ (Social Insurance Number Card) SIN ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ। ਇੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ (ਐਕਊਂਟ) ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਣਦੇ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਲਈ ਇਸਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਟੈਕਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਪਲੈਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਤੇ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਇਸ ਨੰਬਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ, ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੈਨੇਡਾ (Human Resources Development Canada) ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਓ (ਤੁਹਾਡੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ)। ਨਵੇਂ ਆਵਾਸੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਸਲੀ ਰੈਕਰਡ ਆਫ਼ ਲੈਂਡਿੰਗ (Record of Landing IMM 1000) ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ SIN ਕਾਰਡ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ ਜਾਂ ਨਾਮ ਬਦਲੀ ਦਾ ਪੱਤਰ ਵੀ ਨਾਲ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਯਾਦ ਰਹੇ: ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਸਾਰੇ ਕਾਗਜ਼-ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਨਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਲ ਕਰ ਭੱਤੇ (Canada Child Tax Benefit) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭੰਵ ਹੈ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ ਦੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਝ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਮਹਾਵਾਰੀ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਲ ਕਰ ਭੱਤੇ (Canada Child Tax benefit) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਭੱਤੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੇ ਕਈ ਗਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ: ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਵਾਰਕ ਆਮਦਨ, ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮਰਾਂ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਜਾਂ ਇਲਾਕਾ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਵਾਸ ਸਟੇਟਸ ਦਾ ਸਬੂਤ, ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਦਿਓ।

ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਲ ਕਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਬੈਨਿਫਿਟ ਰਿਟਰਨ (Income Tax and Benefit Return) ਭਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਲਈ ਉਸ ਵਕਤ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਵਖਰਾ ਫਾਰਮ ਆਪਣੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਸਣ ਲਈ ਭਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਲ ਕਰ ਭੱਤੇ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆਯਾਤ-ਕਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਏਜੰਸੀ (Canada Customs and Revenue Agency) ਦੇ ਇਸ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਤੇ (613) 941-9300 ਜਾਂ ਮੁਫਤ ਨੰਬਰ ਤੇ 1-800-387-1193 ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ <http://www.ccr-adrc.gc.ca> ਤੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੂਬੈਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆਯਾਤ ਕਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਏਜੰਸੀ (Canada Customs and Revenue Agency) ਆਪਣੇ ਆਪ Régie des rentes du Québec ਦੀ ਉਹ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੂਬੈਕ ਪ੍ਰਵਾਰਕ ਐਲਊਂਸ ਲਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ।

ਰਹਿਣ ਲਈ ਥਾਂ ਦੀ ਭਾਲ

ਕਰਾਏ ਤੇ ਰਹਿਣਾ

ਬਹੁਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਕਰਾਏ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਆਏ ਲੋਕ ਵੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਕਰਾਏ ਤੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਿੰਗ (classified advertising) ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਰਾਏ ਤੇ ਮਿਲਦੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਉੱਥੇ ਥੋੜਾ ਘੁੰਮ ਫਿਰ ਕੇ ਦੇਖਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਾਭਵੰਦ ਸਿਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। "ਕਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ" ਵਰਗੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਜੋ ਅਕਸਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਗੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੀ ਥਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖੇ ਉਹੀ ਨਾ ਲੈ ਲਵੋ ਘੁੰਮ-ਫਿਰ ਕੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਦੇਖੋ ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਸ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਕਰਾਏ ਤੇ ਲਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਰਾਏ ਦੇ ਘਰਾਂ ਲਈ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਪਟੇ (lease) ਤੇ ਦਸਖਤ ਕਰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਇਕ ਕਨੂੰਨੀ ਠੇਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸਚਾ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਤਨੀ ਰਕਮ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕੀ ਘਰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਖਰਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ? ਸਰਦੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਠੰਢ ਪੈਂਦੀ ਹੋ ਅਤੇ ਘਰ ਗਰਮ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਸਿਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਫਰਿਜ ਤੇ ਸਟੋਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਟੈਕਸ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ? ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਰਾਏ ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ, ਸਭੰਵ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਕਮ (security deposit) ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਵੇ (ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਕਰਾਇਆ)। ਪਟੇ ਤੇ ਦਸਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਲਵੋ।

ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪਟੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਖਰਚ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਖਰੀਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਘਰ ਕਰਾਏ ਤੇ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਟੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਕਨੂੰਨੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵੀ ਸਮਝਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਯਾਦ ਰਹੇ: ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਇਹ ਘਰ ਛੱਡਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪਟੇ ਤੇ ਦਸਖਤ ਨਾ ਕਰੋ।

ਕਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਨਾਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ

ਕਰਾਏਦਾਰ (ਜੋ ਇਕ ਕਮਰਾ, ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਘਰ ਕਰਾਏ ਤੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਕਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ

ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜ-ਪੱਤਰ (Canadian Charter of Rights and Freedoms) ਅਨੁਸਾਰ ਰੰਗ, ਧਰਮ, ਲਿੰਗ, ਉਮਰ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ (ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਆਦਿ) ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਨੂੰਨ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਤੋਂ ਰਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵੀ ਕੁਝ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਜਾਂ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰਾਏ ਤੇ ਲਿਆ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਘਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਜਾਂ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਕਰਾਇਆ ਬੋਰਡ (rental board) ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਾਏਦਾਰ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਏਗਾ। ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਖਰੀਦਣਾ

ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਥੋੜੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਜਮਾਉਣੇ ਚਾਹੋਗੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਘਰ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਏਜੰਟਸ (real estate agents) ਵਲੋਂ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਆਪ ਵੀ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ "ਵੇਚਣ ਲਈ" (For Sale) ਦੇ ਬੋਰਡ ਲਗਿਆ ਦੇਖੋਗੇ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਨਾਸੀਫਾਈਡ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਿੰਗ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਗਿਆਂ ਇਹ ਗਲ ਯਾਦ ਰਖਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਖਰਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟ ਦੀ ਫੀਸ, ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਨਾਜ਼ਰ ਰਜਿਸਟਰੀ (notary) ਦੀ ਫੀਸ, ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਟੈਕਸ, ਘਰ ਦਾ ਬੀਮਾ, ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਫੀਸ, ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਟੈਕਸ, ਅਤੇ ਘਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖਰਚ – ਘਰ ਗਰਮ ਕਰਨਾ, ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਗੈਸ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਆਦਿ। ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੀ ਕੀ ਖਰਚ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਰਵੀ ਅਤੇ ਘਰ ਨਿਗਮ (Canada Mortgage and Housing Corporation) ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਘਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (First Home Loan Insurance Program) ਸਬੰਧੀ, ਸਭੰਵ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਘੱਟ ਬਿਆਨਾ (down payment) ਦੇ ਕੇ ਘਰ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਘਰ ਦੀ ਕੁਲ ਮੋਰਗੇਜ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਫੀਸ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ, ਮਿਲਾ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗਰਮੀ ਤੇ ਬਿਜਲੀ

ਚਾਹੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦੋ ਜਾਂ ਕਰਾਏ ਤੇ ਲਵੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਘਰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖਰਚ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਘਰ ਗੈਸ, ਕੁਝ ਤੇਲ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਗਰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ

ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਰਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਗੀਆਂ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਭਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ: "Gas", "Heating Companies", "Oils/Fuel", and "Hydro-Electric".

- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ?
- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਪਤਾ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੈ?
- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਘਰ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ?

ਟੈਲੀਫੋਨ ਲਗਵਾਉਣਾ

ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਲਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੋਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਲ ਕੈਨੇਡਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਸੇਵਾ ਨੰਬਰ (Customer Service number) ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਫੋਨਸੈਂਟਰਜ਼ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਮਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕਰਾਇਆ ਦੇ ਕੇ ਕਰਾਏ ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ, ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਥਾਨਕ ਕਾਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮਹਾਵਾਰੀ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਾ ਕਰਾਇਆ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਰ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਮਹਾਵਾਰੀ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਬਹੁਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਦਾ ਖਰਚ ਘੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਨ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਫੋਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੋਨ ਤੋਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਫੋਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਯਾਦ ਰਹੇ: ਕੈਨੇਡਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਹੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਫੋਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਵੀ ਦੂਰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਦਾ ਖਰਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਘਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਨਵਾਂ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਲਜ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ ਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖਰੀਦ ਲਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਵਰਤਿਆ ਹੋਇਆ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵੀ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਬਹੁਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਿੰਗ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਫਰਨੀਚਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵਰਤੇ ਹੋਏ ਫਰਨੀਚਰ ਦੇ ਸਟੋਰ, ਚਰਚ, ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਫੋਲੋ-ਫਾਲੋ ਜਾਂ ਗਰਾਜ਼ ਸੇਲ (garage sale), ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤੇ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਤੇ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ...

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਸੋਮਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਾਨਕ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਸਭੰਵ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਜਾਂ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਜੋ ਘਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਡੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ

ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੰਬਰ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਰਵੀ ਅਤੇ ਘਰ ਨਿਗਮ (CMHC) ਦਾ ਇਕ ਮੁਫਤ ਪੌਂਫਲਟ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ *Homebuying, Step by Step*. ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਘਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਰਾਏ ਤੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਫਤ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ: 1-800-668-2642 ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ: <http://www.cmhc.schl.gc.ca>

ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ

ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਬਹੁਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ (account) ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਪੈਸੇ ਰਖਣਾ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਚੈਕ ਲਿਖਣੇ, ਰੱਖੇ ਪੈਸੇ ਤੇ ਸੂਦ ਕਮਾਉਣਾ, ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਣਾ, ਅਤੇ ਬਿਲਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰ ਸਕਣਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਯੂਨੀਅਨਜ਼, caisses populaires, ਅਤੇ ਟਰਸਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ

ਬਹੁਤ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਲ-ਬਾਤ ਕਰਕੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਖਾਤਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜਿਵੇਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ ਨੰਬਰ (Social Insurance Number) (SIN) ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ ਨੰਬਰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਹਰ ਕਿਸੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬੈਂਕ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤਕ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ SIN ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਬੂਤ ਦਿਓ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ: ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਡਾਕਖਾਨੇ ਬਚੱਤ ਖਾਤੇ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ (Banking Machines) ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਆਪਣਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬੈਂਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ (Automated Banking Machines) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ATMs ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੈ-ਸੇਵਕ ਬੈਂਕ ਹੈ ਜੋ ਦਿਨ ਦੇ 24 ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਹੀ ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਬੈਂਕ ਕਾਰਡ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਬਿਲਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਚੈਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਆਦਿ। ਇਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਥੋੜੀ ਫੀਸ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕਾਰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਆਪਣਾ ਨਿਜੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨੰਬਰ (Personal Identification Number) (PIN) ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਬੈਂਕ ਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ PIN ਦਸੋ। ਜਦੋਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ PIN ਭਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿਓ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਖਾਤਾ (ਅਤੇ ਪੈਸੇ) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ।

ਕਈ ਸਟੋਰਾਂ ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵੀ ਬੈਂਕ ਕਾਰਡ ਵਰਤੋਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰਡ ਵਰਤਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਧੇ ਹੀ ਕੱਢ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ ਇੰਟਰੈਕ ਡਾਇਰੈਕਟ ਪੇਮੈਂਟ (Interac Direct Payment) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚਾਹੇ ਬਹੁਤ ਲਾਭਵੰਦ ਹਨ ਪਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਲੇਖੇ ਜੋਖੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਰਖਣਾ ਕਾਫੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਿਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਨਾਲ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਿਖ ਲਵੋ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪਈ ਆਪਣੀ ਅੰਤਮ ਰਕਮ (balance) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਖੋ। ਮਾਇਕ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਲਈ ਗਈ ਇਸ ਸੇਵਾ ਸਬੰਧੀ ਫੀਸ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰਖੋ।

ਸਿਧੀ ਜਮ੍ਹਾਂ

ਡਾਇਰੈਕਟ ਡਿਪੋਜਿਟ (Direct deposit) ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੈਸਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਚੈਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਉਹ ਬਿਜਲੀ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕ ਵਿੱਚ ਚੈਕ ਉਡੀਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਲੰਮੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਚੈਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹੋਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੈਸੇ ਭੇਜਣਾ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਨਕਦ ਪੈਸੇ ਨਾ ਭੇਜੋ। ਤਸਦੀਕੀ ਚੈਕ (certified cheque) ਜਾਂ ਮਨੀ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੋ। ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰੋ। ਡਾਕਖਾਨੇ ਤੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮਨੀ ਆਰਡਰ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਨੀ ਆਰਡਰ/ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਇਹ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ) ਜ਼ਰੀਏ ਤਾਰ ਰਾਹੀਂ ਪੈਸੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ

ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਹੁਣ ਉਧਾਰ ਲੈ ਲਵੋ ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸੂਦ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿਓ। ਸੂਦ ਉਹ ਫੀਸ ਹੈ ਜੋ ਪੈਸਾ ਲੈ ਕੇ ਵਰਤਣ ਤੇ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੂਦ ਦੀ ਦਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਵਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿਓ।

ਇਹ ਕਰਜ਼ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਹੈ - ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਜ਼, ਲਾਈਨਜ਼ ਆਫ ਕ੍ਰੈਡਿਟ, ਮੋਰਗੇਜ਼, ਉਧਾਰ। ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਜ਼ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਬੈਂਕਾਂ ਜਾਂ ਟਰਸਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਕਾਰਡਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਧਾਰ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਖਰੀਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਬਿਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ

ਤੁਸੀਂ ਲਿਖੀ ਤਰੀਕ ਤਕ ਬਿਲ ਤੇ ਦਸੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਦ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਤੇ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲਵੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਦੋਂ ਵਾਪਸ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦਾ ਕਿਤਨਾ ਖਰਚ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਵਾਰੀ ਰਕਮ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਵਿਭਾਗੀ (department) ਸਟੋਰ ਅਜਕਲ ਕਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਲਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦ ਗੁਣ ਕਰ ਲਵੋ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਦ ਜਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਦ ਬਿਨਾ ਸੂਦ ਦੇ ਦਿਓ, ਆਦਿ। ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਦਸਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਗਲ ਵਲ ਉਚੇਚਾ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਤਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੋਂ। ਜੇ ਦਿਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਾਫ ਸਮਝਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਜਾਣੂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਵੋ।

ਫੋਨ ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਣਾ (Telemarketing)

ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫੋਨ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋਣ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਢੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫੋਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਨਿਜੀ ਜਾਂ ਮਾਇਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਦਿਓ। ਫੋਨ ਤੇ ਗਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ/ਜਾਪਦੀ ਤਾਂ ਫੋਨ ਰੱਖ ਦਿਓ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ...

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਮਾਇਕ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਫਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਨੇਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ (Canadian Bankers Association) ਵੀ ਕਾਫੀ ਮੁਫਤ ਛੱਪੀ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੰਡਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਖਾਤਾ ਕਿਵੇਂ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਬੈਂਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਬਚੱਤ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ: 1-800-263-0231 ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ <http://www.cba.ca> ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ?

ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਲ

ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਕੰਮ ਲਭਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਪੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਭਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਤਨੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਕੇ ਜਿਤਨੀ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਉਦੋਂ ਤਕ ਨਾ ਮਿਲੇ ਜਦ ਤਕ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਏ। ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਹਾਰੋ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਹੀ ਨੌਕਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ, ਤਾਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੇਗਾ। ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਿਸਨੂੰ ਰੈਜ਼ੂਮੇ (résumé) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ। ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਿਖੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਸਬੰਧੀ ਪਤਰ (letters of reference), ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਡਿਗਰੀਜ਼, ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਡ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟਸ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫਰੈਂਚ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਏ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੁਝ ਧੰਦੇ ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਮਿਆਰਬੰਦ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਲਾਈਸੈਂਸ, ਰਜਿਸਟਰੀ ਜਾਂ ਤਸਦੀਕ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਮਿਆਰ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਹੋਵੋ, ਪਰ ਲਾਈਸੈਂਸ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਮਿਤਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਜਾਂ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਉਲਥਾਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਪੁਛਣਾ ਚਾਹੋ ਜਿਵੇਂ, ਨੌਕਰੀ ਲਭਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਲਬਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ-ਸਭਾ ਦੇ ਸਮੂਹ (workshops), ਰੈਜ਼ੂਮੇ ਜਾਂ ਪਤਰ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ। ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਕਸਰ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪਏ ਪੈਂਫਲਟ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਭਣਾ (Finding Help in Your Community) ਨੂੰ ਦੇਖੋ।

ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦਫਤਰ HRDC (Human Resources Development Canada offices)

ਤੁਹਾਡੇ ਸਥਾਨਕ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੈਨੇਡਾ (HRDC) ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲਬੋਰਡਜ਼ ਤੇ ਜਾਂ ਸੈ-ਸੇਵਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਕਈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ HRDC ਦੇ ਦਫਤਰ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇ ਲੋਕ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਪਰਿੰਟਰ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਫੈਕਸ, ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਿਖਿਆ ਸੈਸ਼ਨ (workshops) ਦਿੰਦੇ ਹੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਰੈਜ਼ੂਮੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਸਿਖ ਸਕੋ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਰਸ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

HRDC ਜੋਬ ਬੈਂਕ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਿਜਲਈ ਕਿਰਤ ਵਟਾਂਦਰਾ (ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਲੇਬਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ELE) ਵੀ, ਇਹ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸਾਈਟ ਹੈ ਜੋ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਸਾਈਟ ਦਾ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਪਤਾ ਹੈ: <http://www.ele-spe.org>

HRDC ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੁਸੀਂ ਮੁਫਤ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਈਟਸ ("sites") ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਵਰਕਸਰਚ ("Worksearch") ਜੋ ਲਾਭਵੰਦ ਸਿਧ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੌਖੀ ਵਰਤਣ ਵਾਲੀ ਸਾਈਟ ਹੈ ਜੋ ਕੰਮ ਲਭਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਪੱਖ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਈਟ ਦਾ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਪਤਾ ਹੈ: www.worksearch.gc.ca HRDC ਦੀ ਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਲਾਈਨ (youth InfoLine) ਹੈ 1-800-935-5555.

ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਦਫਤਰ ਤੁਸੀਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ Human Resources Development Canada ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਹੈਲਪ ਵਾਂਟਡ" ("Help Wanted") ਅਤੇ "ਕੈਰੀਅਰਜ਼" ("Careers") ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਦੇਖੋ। ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੈਰੀਅਰ ਦਾ ਵਖਰਾ ਭਾਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲਾਭਵੰਦ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੌਕਰੀ ਕਿਵੇਂ ਲਭਣੀ ਹੈ, ਰੈਜ਼ੂਮੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਢੰਗ ਸਬੰਧੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਬਿਜ਼ਨਿਸਿਜ਼ ਦੀਆਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀਜ਼ ਵੀ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭੰਫ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਰਓਡੀਕਲ ("periodical") ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਰਿਸਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਨਵੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ।

"ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ-ਪੜਤਾਲ" ("Networking") ਇਕ ਹੋਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਲਭਣ ਦਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਢੰਗ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਮਿਤਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਦਿਤਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨੌਕਰੀ-ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਲਬਾਂ ਵੀ ਲਾਭਵੰਦ ਸਿਧ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਈ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਪੱਕੀ, ਆਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਠੇਕੇ ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਲਭ ਕੇ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਫੀਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਆਪ ਲਭੀ ਨੌਕਰੀ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜੀ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ("Employment Agencies") ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਦੇਖੋ।

ਲੇਖ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਬਿਦੇਸ਼ੀ ਸਨਦਾਂ (Documents and foreign credentials)

ਲਾਈਸੈਂਸ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੱਖਿਆ (qualifications) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਜਾਂ ਕੰਮ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਗ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਕੌਮੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੈ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿੱਤੇ ਜਾਂ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਕੂਲ (accreditation) ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਨੇਡੀਅਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਨਦ-ਪੱਤਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰ (Canadian Information Centre for International Credentials) ਜਾਂ ਹੋਰ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਮੁਲਿਅੰਕਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪੈਂਫਲੇਟ ਮਹਤੱਵ ਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੋਮੇ (*Key Information Sources*) ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਣੀ

ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ, ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਦ ਜਾਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਾਰੀ ਦੇਣ। ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਨਕਦ, ਚੈਕ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸਿਧੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਚੈਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸੂਚਨਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਤਨੀ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਂਦਰੀ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਟੈਕਸ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਪਲੈਨ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬੀਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕੁਝ ਕਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਪ ਕੰਮ ਕਰਨਾ

ਬਹੁਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਪ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਹੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਉਦਮੀ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੋ ਅਤੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਅਰੰਭ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕਨੇਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੰਸਥਾ (Canadian Bankers Association) ਵਲੋਂ ਇਕ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਚਨਾ *ਛੋਟਾ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਰੰਭ ਕਰਨਾ (Starting a Small Business)* ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਜਾਏਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਇਕ ਮੁਫਤ ਨੰਬਰ 1-800-263-0231 ਮਿਲਾ ਕੇ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਨਵੇਂ ਆਏ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਅਰੰਭ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਪਾਰ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ (The Business Development Bank of Canada) ਵਲੋਂ ਵੀ ਇਕ ਕਿਤਾਬ *ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਰੰਭ ਕਰਨਾ: ਨਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਰਹਿਨੁਮਾਈ (Starting a Business in Canada: A Guide for New Canadians)* ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਉਦਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਉਹ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਿਖਲਾਈ, ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ, ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਅਰੰਭ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਫਤ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ: 1-888-463-6232 ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਬ ਸਾਈਟ ਦੇਖੋ: <http://www.bdc.ca>

ਕੈਨੇਡਾ ਵਪਾਰ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ (Canada Business Service Centres) ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਜਾਂ ਰਾਜ-ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਧੀ ਵੀ ਗਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਬਿਜਨਸ ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਦੇਖੋ।

ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ *ਛੋਟੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ ਐਕਟ (Small Business Loans Act)* ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੰਡਸਟਰੀ ਕੈਨੇਡਾ (Industry Canada) ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ।

ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਸਫ਼ਰ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗਲ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨਾ ਅਕਸਰ ਵਪਾਰ ਦਾ ਭਾਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਖੁਸ਼ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 183 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਹਰ ਰਹੋ। ਵਪਾਰ ਖਾਤਰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ CIC ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛ-ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰੋ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉਦੱਮ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਹਰੀਅਤ ਅਤੇ ਆਵਾਸ ਕੈਨੇਡਾ (Citizenship and Immigration Canada) ਵਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ, ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਦ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਉਦੱਮ ਤੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਹਨ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ-ਸੰਭਾਲ

ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣਾ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਚੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ: ਲਾਈਸੈਂਸ ਸੁਦਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਕੇਂਦਰ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖ-ਭਾਲ, ਨਰਸਰੀ ਸਕੂਲ, ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ-ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰ ("drop-in" day care centres). ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਕੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਡੇ ਨਰਸਰੀਜ਼ ("Day Nurseries") ਜਾਂ ਡੇ ਕੇਅਰ ("Day Care") ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਐਡਵਰਟਿਜ਼ਮੈਂਟ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਵਾਂਟਡ ("Employment Wanted") ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਪਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੇ ਡੇ-ਕੇਅਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਕਿਰਤੀ ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਿਰਤੀ ਕਨੂੰਨ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਦਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਰਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ, ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ, ਪ੍ਰਸੂਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ, ਤਨਖਾਹ ਸਮੇਤ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਲਿੰਗ, ਉਮਰ, ਜਾਤ, ਧਰਮ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤੀ-ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਘ ਤਨਖਾਹ, ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਸਬੰਧੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਗਲ-ਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਗ ਦੀ ਫ਼ੀਸ ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟ ਲਈ ਜਾਏਗੀ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਵਲੋਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਥੋਂ ਦੇ ਕਿਰਤੀ ਮੰਤਰਾਲਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ (Canadian Human Rights Commission) ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਕੈਨੇਡਾ (Human Resources Development Canada) ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਰਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਗਲ-ਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸੈ-ਸੇਵਾ

ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫਰੈਂਚ ਬੋਲਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ, ਨਵੇਂ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਏਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੋਲੰਟੀਅਰ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮਿਲ ਜਾਏਗਾ, ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ।

ਮਿਹਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (Host Program) ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਕ ਉਦ੍ਧਾਰਣ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਿਹਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਖਰਚ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਨਵੇਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਿਲ ਮਿਲ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸੈ ਸੇਵਕ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਹਨ ਜੋ ਨਵੇਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਚੰਗ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮਿਹਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ ਜੋ ਪੈਂਫਲਟ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲੱਭਣੀ (*Finding help in Your Community*) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਹ ਪੈਂਫਲਟ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਛੱਡਣਾ ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਹੈ?
- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ ਨੰਬਰ ਕਾਰਡ ਲਈ ਹਿਊਮਨ ਰਿਜ਼ੋਰਸਿਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਤੀ ਹੈ?

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ ਸਿਖਣੀ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਰਕਾਰੀ ਬੋਲੀਆਂ ਹਨ - ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਫ਼ਰੈਂਚ। ਲਗਭਗ ਹਰ ਕੋਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਬੋਲੀ ਜ਼ਰੂਰ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਦੋਵੇਂ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਤੇ ਰਾਜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰੈਂਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਬੋਲੀ ਫ਼ਰੈਂਚ ਹੈ। ਕਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰੈਂਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਨਿਊ ਬਰਨਜ਼ਵਿਕ, ਓਂਟੇਰੀਓ ਅਤੇ ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿੱਚ। ਨਿਊ ਬਰਨਜ਼ਵਿਕ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦੁਭਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਢਾਲਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ ਬੋਲਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੋਲੀ ਸਿੱਖ ਲਈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਲਭਣੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਨਾਲ ਗਲ ਬਾਤ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਲਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ ਆਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੋਰਸ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਮੁਫਤ ਵੀ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ "ESL" ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੂਸਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ "FSL" ਫ਼ਰੈਂਚ ਦੂਸਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੋਰਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਆਇਆਂ ਲਈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ (LINC)

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸੱਮੁੱਚੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ, ਪੱਕੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਬਾਲਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ LINC ਹੈ। (ਫ਼ਰੈਂਚ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ CLIC – Cours de langue pour les immigrants au Canada) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। LINC ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਬੋਲੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੀਣਤਾ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਭ ਤੋਂ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ LINC ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ LINC ਸੈਂਟਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰ LINC ਕਲਾਸਾਂ ਲਈ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਸਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਕੁਝ ਕੁ ਇਹ ਸੈਂਟਰ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਮੁਫਤ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਇਹ ਕਲਾਸਾਂ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੋ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ...

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪੌਫਲਟ ਹੈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ (*Language Training*) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਕ ਮੁਲਿਅੰਕਣ ਕੇਂਦਰ (LINC assessment centres) ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ LINC ਕਲਾਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਥਾਨਕ ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਵੀ ਗਲ ਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਭੰਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ LINC ਮੁਲਿਅੰਕਣ ਕੇਂਦਰ ਵਲ ਭੇਜ ਦੇਣ, ਤੇ ਉਹ ਅੱਗੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਜੋ LINC ਕਲਾਸਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਸਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਿਧਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੇ ਗਲ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬਹੁਤ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਆਂ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜ, ਕੁਝ ਨਿਜੀ ਬੋਲੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਕਲਾਸਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਿਧਾ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਯਾਦ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਫੀਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਪੁੱਛਣਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਸੰਭਵ ਹੈ ਮੁਫਤ ਨਾ ਹੋਣ।

- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ **LINC** ਮੁਲਿਅੰਕਣ ਕੇਂਦਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?

ਸਿਖਿਆ

ਬੱਚੇ ਜੋ 6 ਸਾਲ ਅਤੇ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਬੱਚੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਮਾਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੂਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਰਿਸਮਸ ਨੂੰ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਵਰੀ ਜਾਂ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤਕ ਬੱਚੇ ਲਗਭਗ ਛੇ ਘੰਟੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੁਪਿਹਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਵੀ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹਿੰਗੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਟੈਕਸ ਪਬਲਿਕ ਅਤੇ ਸੈਪੇਰੇਟ (ਕੈਥੋਲਿਕ) ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਭਾਲ

ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਲੱਭਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਢੰਗ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਇਹ ਦਰਜ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਹ ਚੋਣ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਸਦ ਹੈ, ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਸਕੂਲ ਇਤਨੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਚਲ ਕੇ ਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਲਈ ਬੱਚੇ ਅਕਸਰ ਸਕੂਲ ਬਸਾਂ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਇਹ ਸੇਵਾ ਸਕੂਲ ਵਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਖਰਚ ਜਾਂ ਬਿਨਾ ਖਰਚ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ), ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਬਸਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ ਚੁਨਣ ਲਗਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ।

ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣਾ

ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਗਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ ਜਾਂ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਗਜ਼-ਪੱਤਰ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ। ਜੇ ਅਸਲੀ ਕਾਗਜ਼-ਪੱਤਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫਰੈਂਚ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫਰੈਂਚ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾ ਲਵੋ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਬਚਿਆਂ ਦਾ ਰੈਕਰਡ ਆਫ਼ ਲੈਂਡਿੰਗ (IMM 1000), ਪਾਸਪੋਰਟ, ਪਹਿਲੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸਹਿਤ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵੇਰਵਾ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ। ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ-ਥਾਮ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਲਗਵਾਏ ਟੀਕਿਆਂ (immunization record) ਬਾਰੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਾਲਗ ਵਿਦਿਆ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਤਕ ਇਹ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਬਾਲਗ ਵਿਦਿਆ ਮੁਫਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਆਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਂ ਨੌਕਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਹੋਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲੈਣਾ ਚਾਹੋ, ਜਾਂ ਜੋ ਹੁਨਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਚਾਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਗਿਰਦ ਬਣਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋਵੋ। ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਲਾਈਸੈਂਸ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੁਝ ਸਕੂਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕੋਰਸ ਜਾਂ ਡਿਪਲੋਮੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਦਿਆ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ, ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਦੇਖੋ: ਸਕੂਲਜ਼ , ਕਾਲਜਜ਼ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਜ਼ . ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਭ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਲ ਬਾਤ ਕਰੋ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ...

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਸੋਮੇ:

- ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਵਿਭਾਗ;
 - ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ;
 - ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਜ਼ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜ;
 - ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ;
 - ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।
-
- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹਨ?
 - ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸਨਦਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ਼ਰੈਂਚ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾ ਲਈਆਂ ਹਨ?

ਮਹਿਸੂਲਬੰਦੀ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਜਕ ਸਹਾਇਤਾ; ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਖੁਸ਼ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬੀਮਾ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਖਰਚ ਜੋ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ; ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਬੁਡਾਪੇ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜੋ 65 ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ।

ਆਮਦਨ ਕਰ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਬਹੁਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੜਕਾਂ, ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਸਣ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਤਨੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਤਨਾ ਟੈਕਸ ਭਰਿਆ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਤੇ ਬੈਨੇਫਿਟ ਰਿਟਰਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਟੈਕਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੱਟ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ।

ਆਮਦਨ ਕਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਭਰ ਕੇ ਭੇਜਣਾ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਬਾਲ ਕਰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ (Child Tax Credit), ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਭਰ ਕੇ ਭੇਜਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਫਾਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਾਕਖਾਨੇ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆਯਾਤ ਕਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਏਜੰਸੀ (Canada Customs and Revenue Agency) ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਆਯਾਤ ਕਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। (1-800 387-1193 ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਚੌਥੇ <http://www.cra-adrc.gc.ca>). ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੈ-ਸੇਵਕ ਆਮਦਨ ਕਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (Community Volunteer Income Tax Program) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਈ ਸੈ-ਸੇਵਕ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਟੈਕਸ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਭਰ ਕੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਹਰ ਸਾਲ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਕ ਅਪ੍ਰੈਲ 30 ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਭਰ ਕੇ ਭੇਜਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਹੋਰ ਟੈਕਸ

ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਖਰੀਦੋਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਸਾਮਾਨ ਤੇ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ (Goods and Services Tax) (GST) ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੁਰਾਬਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਵਾਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਤਕ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਭੰਵ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਵੇਚ ਟੈਕਸ (Provincial Sales Tax) (PST) ਵੀ ਦੇਣਾ ਪਵੇ ਜੋ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਘਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਟੈਕਸ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗਲ ਬਾਤ ਕਰੋ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ...

ਸਪੰਰਕ ਕਰੋ:

- ਕੈਨੇਡਾ ਆਯਾਤ ਕਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਏਜੰਸੀ (Canada Customs and Revenue Agency)
- ਰੈਵਿਨਿਊ ਦਾ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਮੰਤਰਾਲਿਆ, ਜਾਂ
- ਤੁਹਾਡੇ ਸਥਾਨਕ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਕਨੂੰਨ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਨਿਯਮ-ਬੱਧ ਕਨੂੰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਚੁਣਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨ ਹਰ ਇਕ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ, ਜੱਜ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਕ ਤਰਤੀਬ ਬਣਾਈ ਰਖਣਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਜਾਂ ਪੱਕਾ ਰਹਿਣਸੀ, ਕਨੂੰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਇਕ ਸਮਾਨ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ

ਪੁਲੀਸ ਜਨਤਕ ਸੁਰਖਿਆ ਅਤੇ ਕਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ – ਜੇ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋ ਜਾਏ, ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚੁਰਾ ਲਈ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਰ-ਕੁਟ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖੋ, ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਗੁਆਚ ਜਾਏ, ਆਦਿ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਪੁਲੀਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਰੋਇਲ ਕਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਡ ਪੁਲੀਸ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਕਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹੈ। ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲੀਸ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਓਪ੍ਰੇਟਰ ਦਾ ਨੰਬਰ 911 ਜਾਂ 0 ਮਿਲਾਉਣ ਤੋਂ ਕਦੀ ਨਾ ਹਿਚਕਚਾਓ।

ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਪੁਲੀਸ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਂ ਗਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਓਦੋਂ ਤਕ ਬੇਕਸੂਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਜਦ ਤਕ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕਸੂਰ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਏ। ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰ ਵਲ ਸਿਧਾ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਹੋ ਸਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲ ਬਾਤ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਰਹੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਜਾਨਣ, ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਨੁਵਾਦਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਆਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸੇ, ਤੋਹਫੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਜੁਰਮ ਹੈ।

ਕਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੁਰਖਿਆ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਫੀਸ ਦੇਕੇ ਵਕੀਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਮਦਨ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਜਾਂ "ਲੀਗਲ ਏਡ" ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫਤ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੋ। ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਲੀਗਲ ਏਡ ਦੇ ਨੰਬਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਰਖੇ ਗਏ ਪੈਫਲਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸੋਮੇ (*Key Information Sources*) ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਆਵਾਸ-ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਥੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਕਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਦੀ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ। ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਲਿੰਗੀ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਬਚਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਗੰਭੀਰ ਜੁਰਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਤਨਾ ਮਾਰਨਾ ਕਿ ਨੀਲ ਪੈ ਜਾਣ, ਡਰਾਉਣਾ ਧਮਕਾਉਣਾ ਤੇ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਿੰਗੀ ਸਬੰਧ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਅਣਗਿਹਲੀ ਕਰਨਾ। ਪੁਲੀਸ, ਡਾਕਟਰ, ਉਸਤਾਦ, ਅਤੇ ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ (ਏਡ) ਨੂੰ ਜੇ ਇਹ ਲਗੇ ਕਿ ਬਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਉਦ੍ਧਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਨਣ-ਇੰਦ੍ਰੀ ਨੂੰ ਭੰਗ (FGM) ਕਰਨਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਵਿਵਰਜਤ ਹੈ।

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਮਰਦ ਇਕ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ *ਕਨੇਡੀਅਨ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦਾ ਚਾਰਟਰ (Canadian Charter of Rights and Freedoms)* ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਿੰਸਕ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੈ। ਉਹ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਬੁਰਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪਨਾਹ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਲਈ ਕਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਵਾਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਾਨਕ ਆਵਾਸੀ-ਸੇਵਕ ਸੰਸਥਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸੰਕਟ ਕੇਂਦਰ, ਬਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਲਿੰਗੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ("Distress centres", "Child Abuse", ਜਾਂ "Sexual Assault") ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਨੂੰਨੀ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਪਨਾਹ ਕੇਂਦਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਰਵਾਰਿਕ ਤਸ਼ੱਦ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ - ਮਰਦ, ਇਸਤ੍ਰੀ, ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਜਾਂ ਡਰਾਏ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲਿੰਗ ਸਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ। ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ - ਪਤਨੀ/ਪਤੀ, ਸਾਥੀ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਿੱਤਰ/ਮਰਦ ਮਿੱਤਰ, ਮਾਪੇ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਿਹਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ 911 ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਕਟ ਨੰਬਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਓ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਤੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੁਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਾਲਗ ਅਤੇ ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਸੰਕਟ ਪਨਾਹ ਕੇਂਦਰ, ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ, ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਕਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਲਿੰਗੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਆਸਰਾ ਕੇਂਦਰ (Rape Crisis and Sexual Assault Support Centres) ਦਰਜ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ 24 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹਨ। ਸੰਭਵ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਹਲਕਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਦਦ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਭਾਈਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਲਈ ਜੋ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਲਈ ਜੋ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਵੀ, ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ

ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਹ ਹੈ ਜੋ 65 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੇਰੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਕੁਝ ਲਾਭਵੰਦ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੋ, ਜਿਵੇਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਪੈਨਸ਼ਨ (Old Age Security pension – OAS) ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਆਮਦਨ ਸੰਪੂਰਕ (Guaranteed Income Supplement – GIS)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਹਾਇਸ਼ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਵੋ। ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਸਭੰਵ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਯੋਗ ਹੋਵੋ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਂਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਵਾਧੂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਦਵਾਈਆਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਮੁਫਤ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰੋ: 1-800 277-9914. ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣ ਜਾਂ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ TDD/TTY ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰੋ: 1-800 255-4786. ਫਰੈਂਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਮੁਫਤ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ: 1-800 277-9915.

ਕਈ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਮਤਾ ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਵੇਚਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਧੇਰੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ - ਮਰਦ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਤਸੱਦਦ ਭਰਿਆ ਵਰਤਾਓ ਕਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੈ?
- ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਨਣ-ਇੰਦ੍ਰੀ ਭੰਗ (FGM) ਕਰਨਾ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੈ?

ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨ

ਚਾਲਕ ਲਾਈਸੈਂਸ ਲੈਣਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਚਾਲਕ ਲਾਈਸੈਂਸ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਜਾਂ ਰਾਜ-ਖੇਤਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਤਕ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚਾਲਕ ਲਾਈਸੈਂਸ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਵਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਆਪਣਾ ਲਾਈਸੈਂਸ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਚਾਲਕ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਏਗਾ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਚਾਲਕ ਆਗਿਆ ਪੱਤਰ ਵੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੋ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਲਾਈਸੈਂਸ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ।

ਨਿਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਫ਼ੀਸ ਲੈ ਕੇ ਚਾਲਕ ਲਾਈਸੈਂਸ ਦੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਟੈਸਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਬਕ ਲੈਣਾ ਚਾਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਲਕ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖੋ।

ਯਾਦ ਰਹੇ: ਕਨੂੰਨ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ (ਕਾਰ, ਟਰੱਕ ਆਦਿ) ਚਲਾਓ ਤਾਂ ਚਾਲਕ ਲਾਈਸੈਂਸ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੋ। ਕਾਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਅਤੇ ਗੱਡੀ ਦਾ ਆਗਿਆ ਪੱਤਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਰੱਖੋ। ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦੇ ਬੀਮੇ ਦੇ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ ਦੀ ਨਕਲ ਵੀ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗੀ ਗਲ ਹੈ।

ਕਾਰ ਖਰੀਦਣਾ

ਕਾਰਾਂ ਨਵੀਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ, ਕਾਫ਼ੀ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੈਸ, ਮਹਾਵਾਰੀ ਕਿਸਤਾਂ, ਕਾਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਅਤੇ ਬੀਮੇ ਦਾ ਖਰਚ ਸਹਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋਵੋ। ਕੁਝ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਕਾਰ ਠੇਕੇ (lease) ਤੇ ਲੈਣੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਠੇਕੇ ਤੇ ਕਾਰ ਲੈਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਆਸਾਨ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਛੁੱਪੇ ਹੋਏ ਖਰਚ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰੰਬਧਕ ਫ਼ੀਸ ਜਾਂ ਟੈਕਸ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹ ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖਰਚਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਇਕ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲਵੋ।

ਕਾਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਖਰਚ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕਾਰਾਂ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉਥੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਵਹੀਕਲ ਲਾਈਸੈਂਸ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੀਮਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਹੈ। ਕਾਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ ਪਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੀਮਾ ਤੁਸੀਂ ਨਿਜੀ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਨਸ਼ੂਰੰਸ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਦਰਜ ਹਨ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵੀ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਰੇਟ ਤੇ ਬੀਮਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ

ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਬੀਮੇ ਦਾ ਚੰਗਾ ਰੇਟ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਰ ਚਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਬੀਮਾ ਵਿਭਾਗ (Insurance Bureau of Canada) ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਫਤ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ: 1-800-361-5131 ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਬ ਸਾਈਟ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ: <http://www.ibc.ca>

ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰ ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠਣ। ਇਹ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਲਗੀ ਹੋਈ ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਕਾਰ ਸੀਟ

ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਜੋ ਕਾਰ ਸੀਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰ ਸੀਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾਉਣਾ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਮਰ ਅਤੇ ਵਜ਼ਨ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰ ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਉਦ੍ਰਣ ਵਜੋਂ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟੇ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਕਾਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 18 ਕਿਲੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰ ਦੇ ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਬੁਸਟਰ ਸੀਟ (booster seat) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਮੇਂ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ 911 ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਕਟ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ। ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੋ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦੀ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਜਲਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿਓ। ਦੂਸਰੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਮ, ਪਤਾ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ, ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਲਾਈਸੈਂਸ ਨੰਬਰ ਦੀ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪਰੇ ਨਾ ਜਾਓ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲਗੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਗੀਨ ਜੁਰਮ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ "ਮਾਰ ਕੇ ਦੌੜ ਜਾਣਾ" ("hit-and-run") ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ...

ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ: ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਦੇ ਲਾਈਸੈਂਸ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਬੀਮਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।

- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਚਿਤ ਡਰਾਈਵਰ ਲਾਈਸੈਂਸ ਹੈ?
- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਹੈ?
- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਕਾਰ ਸੀਟ ਹੈ?

ਸੰਪਰਕ ਰੱਖਣਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਡਾਕ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਡਾਕ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੈਨੇਡਾ ਡਾਕ ਨਿਗਮ (Canada Post Corporation) ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡਾਕ ਭੇਜਣ ਲਈ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਾਕਖਾਨੇ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਦਵਾਈ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਹੋਟਲ ਲਾਬੀ, ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਅਤੇ ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਟਿਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਚਿੱਠੀ ਜਾਂ ਪੁੱਲਦੇ ਦੇ ਵਜ਼ਨ, ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹੋ, ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਛੇ-ਅੰਕ ਦਾ ਪੋਸਟਲ ਕੋਡ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਿਖਣਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਡਾਕ ਜਲਦੀ ਪਹੁੰਚੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਕੁਝ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਡ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕਖਾਨੇ ਤੋਂ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ।

ਆਪਣੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਪੁੱਲਦੇ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਡਾਕ (Canada Post) ਬਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਓ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਮਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਵੱਡੇ ਪਾਰਸਲ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ।

ਕੈਨੇਡਾ ਪੋਸਟ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ, ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਡਿਲਿਵਰੀ, ਪੋਸਟਲ ਮਨੀ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਡਾਕ ਲਈ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ। ਡਾਕ ਦੇ ਗੁਮ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਇਹ ਬੀਮਾ ਤੁਹਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਧਾਰਣ ਡਾਕ ਨਾਲੋਂ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਡਿਲਿਵਰੀ ਵਧੇਰੇ ਮਹਿੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਪੋਸਟ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰੋ। ਨਿਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਲਿਵਰੀ ਜਾਂ ਕਰੀਅਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰੀਅਰ ("Courier") ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਰਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਡਾਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤਕ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਡਾਕ ਘਰ ਘਰ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਾਕ ਦਫ਼ਤਰ (Post Office) ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਡਾਕ ਡਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤਾਰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਪੀਲੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ("Telegram Services") ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖੋ।

ਵਾਪਸੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਆਗਿਆ-ਪੱਤਰ (Returning Resident Permit)

ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ, ਸਭੰਵ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 183 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਆਗਿਆ-ਪੱਤਰ (Returning Resident Permit) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਪੱਕੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ CIC Call Centre ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫਾਰਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਫੀਸ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵਾਸੀ ਬਨਣਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਬਨਣ ਲਈ, ਚਾਹੇ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਜਦ ਤਕ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਨਾ ਬਿਤਾ ਲਏ ਹੋਣ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਨਣ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਘ ਦੇ ਇਸ ਕੱਥਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ "ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਦੇਸ਼ ਹੈ।"

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਮੁਲਕ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗਹਿਰੀ ਸਾਂਝ ਦਰਸਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾਗਰਿਕ ਬਨਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫਰੈਂਚ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਸਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਤੇ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਸਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੈ, ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਅਪਣਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਨ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਿੰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਹੈ। ਦੂਸਰਿਆਂ ਲਈ ਆਦਰ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਣਾ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੁਝ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਅਤੇ ਆਦਰ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।

ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਿੱਟ ਲੈਣ ਲਈ CIC Call Centres ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ ਲੈਣ ਲਈ: **ਮੂਲ ਸੇਵਾਵਾਂ:** ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਵਾਸ ਕੈਨੇਡਾ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ (**Basic Services: Citizenship and Immigration Canada (CIC) Call Centres**) ਦੇ ਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਅੰਤਮ ਸ਼ਬਦ

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਰਾਹੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਅਮਲੀ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕੋ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਅਤੇ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕਠੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਅਰੰਭ ਰਹੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਣਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਨਵੇਂ ਆਇਆਂ ਤੋਂ ਸਿਰਜੀ ਕੌਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣੇ ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

"ਮੈਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਨ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼-ਕਿਸਮਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਅਤਿਅੰਤ ਆਭਾਰੀ ਸੀ। ਆਪਣਾ ਬੱਚਪਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜੀਵਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਅੰਗ ਅਰੰਭ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਨੂੰ ਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਮੇਰਾ ਰੂਪ-ਰੰਗ ਫਰਕ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵਾਸੀ ਹਾਂ।"

ਚਾਨਾ ਸੋਮ, ਕੰਮਬੋਡੀਆ ਦੇ "ਕਿਲਿੰਗ ਫੀਲਡਸ" ਤੋਂ ਬੱਚ ਕੇ ਆਇਆ

"ਮੇਰੇ ਲਈ, ਕੈਨੇਡਾ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਮੇਲ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਸਰਜ ਰੈਡਚਕ, ਯੁਕਰੇਨ ਦੇ ਜੀਮ-ਪਲ

"ਮੈਨੂੰ ਡੋਰਵੈਲ ਤੇ ਮਿਲਿਆ ਆਵਾਸੀ ਅਫ਼ਸਰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਣਾ। ਉਸਦੀਆਂ ਬੇਹੱਦ ਵਡੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਤਿੱਖੀ ਤਲਵਾਰ ਵਾਂਗ ਲਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਵਲ ਮੁੜਿਆ ਤੇ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾ ਕਹਿਣ ਲਗਾ, 'ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ।' ਉਸਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੁਹ ਗਿਆ, ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੈਨੂੰ ਮੁੜ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਘਬਰਾਹਟ ਨੂੰ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਸੀ।"

ਹਿਊਬਰਟ ਡੇ ਸੈਨਟਾਨਾ, ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਜੀਮ-ਪਲ

ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਿਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਸਦੇ ਛੱਪਣ ਸਮੇਂ ਨਵੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਈ ਸੋਮਿਆ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਉਲਝਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਛੱਪਣ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਬਦਲ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ: ਤੁਹਾਡੀ ਸੂਚੀ

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਕੁਝ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰ ਸਕੋ। ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਾਭਵੰਦ ਸਿਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ...

ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲੋ
ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਥਾਂ ਲਭੋ
ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ (ID) ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਕੋਲ ਰਖੋ
ਨਿਜੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਸਿਹਤ ਬੀਮੇ (Health Insurance) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ
ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਲਵੋ ਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰੋ
ਆਪਣੀ ਨਿਜੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਿਤਾਬ ਲਵੋ
ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਆਵਾਸ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ।
ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ ਨੰਬਰ ਕਾਰਡ (Social Insurance Number Card) ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ (Health Insurance card) ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭਰੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ...

ਪੱਕੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਘਰ ਲਭੋ
ਟੈਲੀਫੋਨ ਲਗਵਾਓ
ਆਪਣੇ ਬਚਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਓ
ਪ੍ਰਵਾਰਿਕ ਡਾਕਟਰ ਲਭੋ
ਬਚਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਟੀਕੇ ਲਗਵਾਓ
ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਐਕਊਂਟ (ਖਾਤਾ) ਖੋਲੋ
ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਭੋ
ਆਪਣਾ ਪਤਾ ਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ
ਮਿੱਤਰ ਬਨਾਓਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ - ਮਿਹਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ (HOST) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੋ
ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਆਇਆਂ ਲਈ ਬੋਲੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਮੁਲਿਆੰਕਣ ਕੇਂਦਰ (LINC) ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਸਿਖਣ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਲਵੋ

ਤੁਹਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ...

ਉਚਿਤ ਡਰਾਈਵਰ ਲਾਈਸੈਂਸ ਲਵੋ
ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਸੁਧਾਰਣ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ
ਬਲਗਾਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਵੋ
ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢੋ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਵੋ
ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝੋ
ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਖੋ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ
ਬਣਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ